UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk- odontologiske fakultet

Styre-sak: 156/11

Sak nr.:
11/10634

Møte: 14.12.11

Etablering av seks kjernefasiliteter ved MOF.

Bakgrunn.
Fakultetet forvalter betydelige infrastrukturressurser på vegne av samfunnet. Det er viktig at fakultetet forvalter disse ressursene på en slik måte at egne og andre forskere kan gjøre best mulig forskning med det som finnes av det avanserte utstyret og det spesialiserte personale vi har til rådighet. Målet med høstens arbeid har vært at vi ved årsskiftet skal etablere og iverksette seks kjernefasiliteter ut fra de prinsipper som ble fast satt av fakultetstyret i sakene 143/11 og 55/11**.**

Hovedprinsipper for organisering av Kjernefasilitetene.

Kjernefasilitetene skal etableres og organiseres etter en felles modell der følgende prinsipper ligger til grunn:

- En MOF-kjernefasilitet forankres og driftes på vegne av fellesskapet av ett institutt. Instituttleder blir dermed økonomisk ansvarlig og overordnet leder for kjernefasiliteten på vegne av hele fakultetet.
- Leder av kjernefasiliteten skal ha vitenskapelig kompetanse, og drive egen forskning og utvikling.
- Teknisk personale med høy kompetanse og nødvendig administrativ støtte må knyttes opp til kjernefasilitetene
- Kjernefasiliteten skal ha en faglig brukergruppe – i denne skal også instituttledelsen være representert – for eksempel ved visestyrer for forskning
- Det skal utarbeides en tilpasset driftsmodell for hver kjernefasilitet, der økonomien delvis skal sikres gjennom egenbetaling etter spesifiserte prinsipper og som tar hensyn til hvem som eier utstyret, og hvor det skal regnskapsførers.
- Avskrivning og avtaler for reinvesteringer og utstyrsfornyelse skal inngå

Økonomioppsett, egen prosjektserie for kjernefasiliteter ved UiB
Det er et sentralt punkt å kunne skille ut kjernefasilitetenes økonomi fra institutt-økonomiene så vel som å kunne se den i sammenheng med instituttene, og MOFs samlede økonomi. Det er viktig at andre enn de institutter som selv drifter en kjernefasilitet får fullt innsyn og oversikt og at de som yter bidrag til kjernefasiliteter får dette synliggjort. Dette medfører at utstyr og personale kan delegeres til kjernefasiliteter samtidig som kontroll over ressurser i form av utstyr, personale og budsjettmidler beholdes.

Booking og fakturering
Det må etableres et system for online booking av instrumenter og tjenester, samt automatisk generering av faktureringsinformasjon for å fordele kostnader, er derfor helt sentralt.

Et felles booking- og faktureringssystem skal finansieres av fakultet. Systemet utprøves ved NTNU, og vil bli spesielt tilrettelagt for bruk av kjernefasiliteter.

Faglige referansegrupper
Alle kjernefasilitetene skal ha etablert en faglig referansegruppe som starter sitt arbeid etter 01.01.2012. Referansegruppene skal gi råd til plattformleder og instituttleder og fungere som informasjonskanal til miljøene. Referansegruppene består av 5-8 personer som er representanter for brukermiljøene, de som eier/"har eierskap" til utstyr og andre relevante fagpersoner. Det skal være institutt-eksterne personer så vel som en representant for Helseforetaket i hver referansegruppe.

Avtaler om utstyrssamarbeid med Helse Bergen
Avtalen med Helse Bergen rundt Orbitrap vil bli gjennomgått av MOF og Helse Bergen i fellesskap og danner grunnlag for lignende avtaler rundt annet utstyr. Smådyrs PET/CT vil bli lokaliseres i PET-senteret og driftes av MIC og PET-senteret i fellesskap. Tilsvarende avtaler vil bli inngått for Deep Sequencing og Metabolomikk.

Etablering av de seks Kjernefasilitetene

Metabolomikk
Kjernefasiliteten for Metabolomikk er en ny kjernefasilitet og er lokalisert hos Instiutt for Indremedisin. Tilgang vil bli gitt ved at kjernefasilitetens teknikere kjører brukernes prøver på instrumentene. En arbeider med en liste over hvilke substanser og i hvilken rekkefølge det skal opparbeides metoder. Leder for kjernefasiliteten blir professor Steinar Hustad Kjernefasiliteten er satt opp med utstyr for prøvehåndtering og to nye massespektrometre, ett finansiert MOF og ett finansiert av MOF og Helse Vest med en halvpart hver. Dette er en type kjernefasilitet en ikke tidligere har hatt erfaring med, og prisstrukturen er ikke endelig avklart og vil trolig måtte justeres etter den innledende driftsfasen.

Flowcytometri
Flowcytometri har fungert fullt ut som kjernefasilitet siden den i 2008 ble administrativt underlagt MIC. Bjørn Tore Gjertsen forblir leder av kjernefasiliteten som blir overført til Gades og re-etablert i 5. etg i NLB. Tilgang til kjernefasiliteten gis ved at brukerne selv får håndtere utstyr som er ukomplisert i bruk. Utstyr som er mer komplisert i bruk håndteres som regel av kjernefasilitetens overingeniør Booking og fakturering i utgangspunktet som før gjøres gjennom MICs systemer, mens ansvar for bestilling og økonomioppfølging samt faglig og personalmessig oppfølgingsansvar overføres Gades pr 01.01.2011.

Molecular Imaging Center (MIC)
MIC har fungert fullt ut som en åpen kjernefasilitet under IBM siden 2003 og utgjør sammen med PROBE og NMC modell for organisering av kjernefasiliteter ved MOF. Tilgang har vært gitt ved at brukerne, etter innledende kurs og/eller opplæring, får bruke instrumentene selvstendig. Det gis også tilbud om såkalt assistert bruk, der kjernefasilitetens overingeniører kjører instrumenter for eller sammen med brukerne. MIC har i dag professor Frits Thorsen som vitenskapelig leder. Av nytt utstyr vil MIC sammen med PET-senteret få ansvar for å administrere og tilgjengeliggjøre den nye smådyrs PET/CT skanneren.

Norwegian Micro Array Consortium (NMC) Bergen
NMC er en kjernefasilitet for mikromatrise og snart også for Deep Sequencing. NMC har fungert fullt ut som en åpen kjernefasilitet siden etableringen under FUGE I. NMC har hatt sin driftsøkonomi liggende hos Innovest og fra 01.01.2012 skal all drift overføres til IKM. Tilgang har for det meste vert gitt ved at kjernefasilitetens stab forestår opparbeiding og kjøring av prøver. Bioimformatisk analyse har vært utført i tett samarbeid med bioinformatikk-plattformen hos MatNat. NMC har i dag professor Vidar Steen som vitenskapelig leder, NMC har en rekke utstyr for mikromatrise og er i prosess med kjøp og installasjon av nytt utstyr for Deep Sequencing til en tentativ totalkostnad på ca 6 mill NOK.

Deep Sequencing er finansiert som et spleiselag mellom MOF og Helse Bergen med en halvpart på hver.

Proteomics Unit, UiB (PROBE)
PROBE har vært fullt ut fungerende som en kjernefasilitet med åpen tilgang ved IBM siden 2003 og flertallet av brukerne kommer fra de kliniske instituttene ved MOF/Helseforetaket. Tilgang gis hovedsakelig ved at PROBEs tekniske stab opparbeider og kjører prøver for brukerne samt evt forestår bioinformatisk analyse. Staben består av leder, dr Frode Berven, PROBE fungerer også som et åpent ressurssenter der forskere, stipendiater og masterstudenter med interesse for proteomikk og som kommer fra ulike forskningsgrupper har mulighet til å samlokalisere seg i PROBEs laboratorie- og kontorarealer for å være nært et sterkt fagmiljø innen proteomikk. Mindre utstyr er kjøpt i spleiselag mellom brukergrupper, IBM og MOF, mens to nye massespektrometre er finansiert av henholdsvis Helse Bergen og Helse Vest og lokalisert i NLB.

Dyreavdelingen
Dyreavdelingen har ikke vært organisert som en kjernefasilitetet slik en foreslår i sak 55/11, dyreavdelingen har vært organisert direkte under fakultetsadministrasjonen. Dyreavdelingen skal legges til Gades institutt. Tilgangen til dyreavdelingen skal gis gjennom et tilsvarende bookingsystem som de øvrige kjernefasilitetene har eller skal etablere, men med en pris for alle typer brukere enten det er UiB eller Helse- Bergen. Praksis for dyreavdelingen har vært et topris system som har vært administrativt krevende å håndheve. Daglig leder av dyreavdelingen vil fortsatt være forsker Aurora Brønstad.

Videre prosess fase II
I 2012 vil fakultetet sette i gang en fase II, der forslag om nye kjernefasiliteter vil bli vurdert, og eventuelt implementert i 2013.

Fakultetsdirektørens kommentarer.
Fakultetsdirektøren ser frem til å få de seks kjernefasilitetene i drift i 2012, og vurderer det slik at det gode grunnarbeidet i prosessen vil bidra til at kjernefasilitetene kan starte opp, og være operative i henhold til prinsippene allerede ved årsskiftet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å etablere seks kjernefasiliteter i tråd med de fastsatte prinsipper, med virkning fra 01.01.12.

SYMY/GEL 02/12/11